

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

14/10142 - 4

02.12.2014

Høring – forslag om å utvide adgangen til å pålegge hjelpetiltak med hjemmel i lov om barneverntjenester

Det vises til brev fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet av 20. oktober d.å.

Utenriksdepartementet (UD) slutter seg til forslagene i høringsnotatet. UD deler den grunnleggende vurdering av at alle tvangsvedtak etter barnevernloven vil være av svært inngripende karakter, og at det er tale om å gripe inn i folks privatliv og familieliv på en måte som de selv ikke har ønsket. Behovet for å gripe inn i familielivet må derfor veies opp mot behovet for å ivareta barnet. Barns grunnleggende rett til omsorg, og barns og foreldres rett til privatliv og familieliv vil i noen tilfeller trekke i ulik retning, men barn har gjennom barnekonvensjonen en grunnleggende rett til omsorg og beskyttelse fra omsorgssvikt, og i prinsippet om barnets beste ligger det blant annet at der barnets behov for omsorg og beskyttelse ikke er forenlig med foreldrenes interesser, skal barnets interesser gå foran.

Det er viktig å ivareta bestemmelsene i den europeiske menneskerettskonvensjon av 4. november 1950 (EMK), som er gjennomført i norsk rett med forrang gjennom menneskerettsloven. Etter EMK art. 8 har enhver rett til respekt for privat- og familielivet, men denne retten er ikke absolutt. Offentlige myndigheter kan gjøre inngrep i familielivet på de vilkår som angis i artikkel 8 nr. 2. UD er enig i at det må være avgjørende at staten benytter akseptable virkemidler for å oppnå formålet (forholdsmessighet). UD er videre enig i at det ut fra det mildeste inngreps prinsipp alltid skal vurderes frivillige hjelpetiltak i hjemmet før mer omfattende tiltak igangsettes.

UD deler vurderingene i høringsnotatet av ønskeligheten av at barnevernsmyndighetene får et utvidet register av tiltak av mindre inngripende karakter enn omsorgsovertakelse, slik at barns muligheter for fortsatt å kunne bo hos sine foreldre lettes. Pålagte hjelpetiltak bør, slik Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet foreslår, kunne forlenges med ett år dersom dette gir utsikt til å kunne unngå omsorgsovertakelse, som vil være mer inngripende.

Utvidet adgang til å pålegge hjelpetiltak etter barnevernloven vil kunne gi færre omsorgsovertakelser. Dette vil først og fremst være til beste for barnet og familien. For foreldre vil pålagte tiltak i familien oppleves som klart mindre belastende enn en omsorgsovertakelse. Konfliktpotensialet i barnevernsaker vil reduseres. I saker med internasjonale forgreninger brukes i dag en del ressurser på å oppklare misforståelser omkring norsk barneverns rettslige grunnlag og arbeidsmåte. Færre omsorgsovertakelser vil kunne redusere behovet for slik ressursbruk.

Utenriksdepartementet slutter seg til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets forslag til hjelpetiltak og kontrolltiltak.

Utenriksdepartementet er enig i at selv om pålagte hjelpetiltak vil være mindre inngripende enn omsorgsovertakelse, vil det likevel innebære et stort inngrep i familiens privatliv. Utenriksdepartementet støtter derfor forslaget om en totrinnsprosess hvor barneverntjenesten forbereder saken og fylkesnemnda pålegger vedtaket, slik at rettssikkerheten ivaretas bedre.

Med vennlig hilsen

Øyvind Hernes
underdirektør

Mette K. Ek
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.